

REKOMMENDATIONER TILL FÖRETAG I DIGITALISERINGSPROCESS

- *Ta fram en digitaliseringsstrategi*

Digitalisering kommer in i de flesta delar av ett företags verksamhet och om företaget inte skaffar sig en riktning för arbetet med digitalisering, med dess mål och uppföljning, är risken att företaget kommer på efterkälken. Exempel på frågor som bör adresseras i en digitaliseringsstrategi är: Var vill man befinna sig om 5–10 år? Hur tänker man skapa och tillägna sig värde med hjälp av digitalisering? Vilka områden skall företaget satsa på? Hur skall resurser allokeras? Vilka för- mågor måste utvecklas och vilka samarbeten krävs för att komma dit man vill? Strategin och dess realisering måste också vara kopplade till ansvar. Digitaliseringsstrategi och ansvar bör inbegripa mer än en del av ett företag, särskilt då digitaliseringspotentialen är beroende av att data delas mellan funktioner och marknader samt ett ökat internt samarbete för att utveckla och implementera digitaliseringslösningar.

- *Koppla samman rekryterings- och kompetensbehov med en tydlig digitaliseringsstrategi*

Sannolikt behöver den tekniska kompetensen med avseende på såväl dataanalys och modellbyggnad som affärsutvecklingskompetens förstärkas. Kompetensbehovet bör analyseras utifrån tydliga mål med avseende på hur företaget tror sig kunna effektivisera produktions- och affärsprocesser samt utveckla nya affärer och affärsmodeller. Företagets strategiska val och inriktning bör styra identifieringen av potentiella kompetensbrister.

- *Skapa en struktur för hantering av data*

Oavsett om det handlar om att utnyttja data för produktion, företagets interna arbete eller att skapa nya affärer, behöver företag få bättre koll på sina data. Eftersom digitaliseringens potential i mångt och mycket bygger på att koppla ihop olika datamängder för att effektivisera processer och skapa nya kundvärden behövs ett sätt samla data på ett och samma ställe inom företagen. Få företag har hanterat problemet med att försöka sam-lokalisera sin data. När ett företag väl skall agera på sin data måste de ofta först ta reda på om datan finns, var den finns och vad den faktiskt består av. Beredskap behövs också för olika introduktioner av regelverk för data, där användare får mer att säga till om när det gäller på vilket sätt ett företag får lagra data. Ett företag som inte har koll på datan kommer att få svårt att hantera detta.

- *Organisera för ökat internt och externt samarbete*

Idag bedrivs många goda digitaliseringsinitiativ i mindre skala och tämligen isolerat. Digitaliseringen kräver effektivare utbyte och användning av data, som genereras från kunder eller en plats i organisationen, analyseras någon annanstans och slutligen används av en helt annan del av organisationen. Därför behövs samarbete mellan olika delar av företaget. Speciellt fokus måste läggas på att etablera samarbetsformer mellan enheter och funktioner som tidigare varit relativt löst kopplade men som i och med digitaliseringen blir mer beroende av varandra. Vi ser även behov av att företagen börjar samarbeta med externa aktörer i en högre utsträckning än de gör idag. Företag kan inte och skall inte göra allting själva. Ett sätt att ta till sig digitaliseringens möjligheter är således att samarbeta med andra företag, både vad gäller teknisk utveckling och skapandet av nya affärer.

- *Arbeta med agil utveckling av nya affärer och affärsmodeller*

De stora framstegen inom digitalisering har skett inom företagets interna processer. Nästa steg är att börja utveckla affärer och affärsmodeller som drar nytta av de data som genereras från produkter och tjänster i bruk. Det är först i detta steg som företagen har möjlighet att öka sina intäktsströmmar. Istället för att planera sönder nya lanseringar av affärer och affärsmodeller tror vi att företag i större utsträckning måste bli bättre på att testa sig fram. Inte enbart för att det är effektivare, utan också för att komma igång med att realisera digitaliseringens möjligheter med avseende på ökat värdeskapande i relation till företagets kundaktiviteter utan att ta allt för höga risker. Vidare så tror vi att om företagen vill testa mer innovativa affärsmodeller, såsom att tjänstifera sina produkter, måste de till en början arbeta med parallella affärsmodeller.

- *Arbeta med kontinuerlig utveckling av produkter och tjänster*

Utvecklingen av produkter och tjänster måste också hanteras på ett nytt sätt, jämfört med hur de flesta företag tidigare har arbetat. Eftersom digitalisering handlar om att göra bruk av data kommer produkter som är i användning att behöva utvecklas och underhållas kontinuerligt, givet att de behöver förändringar i mjukvara eller ny funktionalitet. Det blir således svårt att arbeta på det gamla sättet: att lämna över en produkt till marknadssidan av företaget och fränsäga sig ansvaret.

Titel: Digitalisering – mer än teknik. *Kartläggning av svensk forskning och näringslivets behov*

Författare: Joakim Björkdahl, Martin W. Wallin & Charlotta Kronblad

Serie: Vinnova Rapport VR 2018:06

ISBN: 978-91-87537-73-8

ISSN: 1650-3104

Utgiven: April 2018, Utgivare: Vinnova - Verket för Innovationssystem/Swedish Governmental Agency for Innovation Systems